

Medezeggenschapsregeling
Wmcz 2018
centrale cliëntenraad en
lokale cliëntenraden -
tanteLouise

VERSIE 1.0 - DEFINITIEF

Voorwoord

Cliëntmedezeggenschap is een cruciaal onderdeel van cliëntenparticipatie bij tanteLouise. De samenwerking tussen cliëntenraden en de organisatie draagt actief bij aan het realiseren van onze doelstelling van een gelukkige cliënt. De uitgangspunten van onze visie, onze werkwijze en de wettelijke eisen uit de Wmcz2018 zijn doorvertaald in dit reglement.

Artikel 1 Begripsbepaling

- a. Bestuur: het bestuur van de rechtspersoon die de instelling in stand houdt, dan wel een door het bestuur aangewezen functionaris die bevoegd is om namens de instelling rechtshandelingen te verrichten;
- b. Centrale cliëntenraad: de cliëntenraad die de medezeggenschap heeft op de (locatie)overstijgende belangen en besluiten van de organisatie ten behoeve van de cliënten of cliëntengroep;
- c. Cliënt: een natuurlijke persoon ten behoeve van wie de instelling werkzaam is;
- d. Cliëntvertegenwoordiger: de wettelijke vertegenwoordiger, mantelzorger of contactpersoon van een cliënt;
- e. Commissie van Vertrouwenslieden: de commissie bedoeld in artikel 14 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018);
- f. Instelling: een instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz));
- g. Lokale cliëntenraad: de cliëntenraad die de medezeggenschap heeft op de lokale belangen en besluiten die direct in verband staan met de zorg en het welzijn van de cliënten;
- h. Wet: de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018.

Artikel 2 Lokale cliëntenraad

1. Aan iedere locatie van de instelling is een lokale cliëntenraad verbonden mits er minimaal tien zorgverleners werken.
2. De lokale cliëntenraad is representatief voor de cliëntengroep(en) van de locatie.

Artikel 3 Centrale cliëntenraad

1. Doordat de instelling meerdere lokale cliëntenraden kent, is aan de instelling een centrale cliëntenraad verbonden.
2. In de centrale cliëntenraad zijn de afzonderlijke cliëntenraden vertegenwoordigd door de voorzitters van de lokale cliëntenraden.

Artikel 4 Doel van de lokale cliëntenraad en centrale cliëntenraad

Zowel de lokale cliëntenraad/raden als de centrale cliëntenraad behartigen de gemeenschappelijke belangen van de cliënten in de locatie/instelling.

Artikel 5 Bevoegdheden raden

1. Ieder lid (inclusief voorzitter) van de lokale cliëntenraden is bevoegd tot medezeggenschap (meepraten, meedoen en meebeslissen) op onderwerpen die betrekking hebben op de locatie van de instelling waaraan hij is verbonden.
2. De centrale cliëntenraad heeft medezeggenschap op de (locatie)overstijgende belangen en besluiten van de organisatie ten behoeve van de cliënten of cliëntengroep.

Artikel 6 A Omvang en zittingsduur lokale cliëntenraad

1. De lokale cliëntenraad bestaat uit minimaal drie leden* (inclusief voorzitter).
2. Een lid* van de lokale cliëntenraad heeft zitting voor een periode van drie jaar.
3. Een lid van de lokale cliëntenraad treedt na zijn zittingsperiode af en is terstond herbenoembaar.
4. Een lid van de lokale cliëntenraad kan maximaal drie periodes zitting hebben in de cliëntenraad.

*onder lid wordt tevens de voorzitter verstaan in deze context

Artikel 6 B Omvang en zittingsduur centrale cliëntenraad

1. De centrale cliëntenraad bestaat uit de voorzitters van de lokale cliëntenraden (en vormen hierbij de leden) en kent een onafhankelijk voorzitter.
2. Een lid en de voorzitter van de centrale cliëntenraad hebben zitting voor een periode van drie jaar.
3. Een lid en de voorzitter van de centrale cliëntenraad treden na hun zittingsperiode af en zijn terstond herbenoembaar.
4. Een lid en de voorzitter van de centrale cliëntenraad kunnen maximaal drie periodes zitting hebben in de cliëntenraad.

Artikel 7 A Benoeming leden lokale cliëntenraad

1. Benoembaar in de lokale cliëntenraad zijn cliënten, cliëntvertegenwoordigers.
2. Vacatures in de lokale cliëntenraad worden op verzoek van de lokale cliëntenraad door het locatiemanagement bekend gemaakt aan alle cliënten, cliëntvertegenwoordigers en andere relevante doelgroepen.
3. Het locatiemanagement en de lokale cliëntenraad kunnen potentiële kandidaten persoonlijk benaderen.
4. De lokale cliëntenraad voert een gesprek met kandidaten voor een zetel in de lokale cliëntenraad en draagt op basis daarvan kandidaten voor benoeming voor aan het locatiemanagement.
5. Het locatiemanagement volgt de voordracht van de lokale cliëntenraad, tenzij dit in redelijkheid niet van het locatiemanagement verwacht kan worden.

Artikel 7 B Benoeming voorzitter centrale cliëntenraad

1. Benoembaar als voorzitter van de centrale cliëntenraad zijn onafhankelijke personen die affiniteit hebben met de ouderenzorg of afhankelijke personen die een binding hebben met tanteLouise in de vorm van mantelzorger of familielid (geen medewerkers of vrijwilligers). De voorzitter van de cliëntenraad vervult geen onverenigbare functie bij tanteLouise.
2. De vacature voor voorzitter centrale cliëntenraad wordt op verzoek door de centrale cliëntenraad kenbaar gemaakt door het bestuur aan alle cliënten, cliëntvertegenwoordigers en andere relevante doelgroepen.
3. Het bestuur en de centrale cliëntenraad kunnen potentiële kandidaten persoonlijk benaderen.
4. Het bestuur en een delegatie van de centrale cliëntenraad voeren een gesprek met kandidaten en in samenspraak dragen zij een kandidaat voor aan de voltallige centrale cliëntenraad.
5. De centrale cliëntenraad stemt vervolgens in met de voordracht van de kandidaat. Indien er geen instemming plaatsvindt, zal er een nieuwe kandidaat door het bestuur en een delegatie van de centrale cliëntenraad worden voorgedragen

Artikel 8 Onvoldoende kandidaten lokale cliëntenraden

1. Indien een lokale cliëntenraad minder dan het minimum (van drie) of geen leden meer heeft en oproepen voor kandidaten voor het lidmaatschap van de cliëntenraad geen (geschikte) kandidaten opleveren, is er geen lokale cliëntenraad. Deze regeling geldt voor een periode vanaf zes maanden. Indien een lokale cliëntenraad twee leden of één lid heeft dan hebben zij de mogelijkheid om zes maanden als lokale cliëntenraad door te fungeren en tussentijds een nieuw lid/leden te werven. De werving is in samenspraak met het locatiemanagement zoals benoemd in artikel 7 lid 4.
2. Het bestuur draagt er zorg voor dat na maximaal twee jaar na de constatering dat er geen lokale cliëntenraad is vanwege gebrek aan belangstelling vanuit de cliënten, opnieuw wordt gepoogd een lokale cliëntenraad in te stellen. Hij neemt daartoe de noodzakelijke maatregelen en initiatieven.
3. In de periode dat er geen lokale cliëntenraad is, draagt de bestuurder/ het locatiemanagement zorg voor het betrekken van de cliënten bij beslissingen die de locatie betreffen en die het belang van de cliënten raken.

Artikel 9 Onverenigbaarheden

1. Medewerkers (inclusief vrijwilligers) van de instelling kunnen geen deel uitmaken van de cliëntenraad.
2. Leden en ex-leden van de Raad van Toezicht, alsmede bestuurders of ex-bestuurders van de instelling kunnen geen deel uitmaken van de cliëntenraad.

Artikel 10 A Einde lidmaatschap lokale cliëntenraad

1. Het lidmaatschap van de lokale cliëntenraad eindigt door:
  - a. Opzegging door het lid;
  - b. Overlijden van het lid;
  - c. Het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen door het lid;
  - d. Ontslag door het bestuur in samenspraak met de lokale cliëntenraad en het locatiemanagement;
2. Een voornemen tot ontslag wordt door het bestuur/ locatiemanagement in samenspraak met de voorzitter van de lokale cliëntenraad aan het betrokken lid schriftelijk meegedeeld onder opgaaf van redenen. Het betrokken lid heeft twee weken om zijn visie op het voorgenomen ontslag aan te geven. Na deze twee weken kan het bestuur in samenwerking met de lokale cliëntenraad en het locatiemanagement het definitieve besluit tot ontslag nemen.
3. Het bestuur kan een lid van de lokale cliëntenraad in overleg met de lokale cliëntenraad ontslaan indien:
  - a. Het lid niet langer representatief is voor de cliënten;
  - b. Het lid niet langer wil of kan bijdragen aan het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten;
  - c. Het voortzetten van het lidmaatschap in redelijkheid niet van het bestuur kan worden gevergd, bijvoorbeeld door dreiging tegen de organisatie uit te voeren.

Artikel 10 B Einde lidmaatschap voorzitter lokale cliëntenraad

1. Het lidmaatschap van de voorzitter van de lokale cliëntenraad eindigt door:
  - a. Opzegging door de voorzitter;
  - b. Overlijden van de voorzitter
  - c. Het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen door de voorzitter;

- d. Ontslag door het bestuur in samenspraak met de voorzitter van de centrale cliëntenraad, de lokale cliëntenraad en het locatiemanagement;
2. Een voornemen tot ontslag wordt door het bestuur in samenspraak met de voorzitter van de centrale cliëntenraad aan de betrokken voorzitter schriftelijk meegedeeld onder opgave van redenen. De betrokken voorzitter heeft twee weken om zijn visie op het voorgenomen ontslag aan te geven. Na deze twee weken kan het bestuur in samenwerking met de lokale cliëntenraad en het locatiemanagement het definitieve besluit tot ontslag nemen.
3. Het bestuur kan in samenspraak met de voorzitter van de centrale cliëntenraad de voorzitter van de lokale cliëntenraad in overleg met de lokale cliëntenraad ontslaan indien:
  - a. De voorzitter niet langer representatief is voor de cliënten;
  - b. De voorzitter niet langer wil of kan bijdragen aan het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten;
  - c. Het voortzetten van het lidmaatschap in redelijkheid niet van het bestuur kan worden gevergd, bijvoorbeeld door dreiging tegen de organisatie

Artikel 10 C Einde lidmaatschap voorzitter centrale cliëntenraad

1. Het lidmaatschap van de voorzitter van de centrale cliëntenraad eindigt door:
  - a. Opzegging door de voorzitter;
  - b. Overlijden van de voorzitter
  - c. Het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen door de voorzitter;
  - d. Ontslag door het bestuur in samenspraak met de leden van de centrale cliëntenraad.
2. Een voornemen tot ontslag wordt door het bestuur in samenspraak met de leden van de centrale cliëntenraad aan de betrokken voorzitter schriftelijk meegedeeld onder opgave van redenen. De betrokken voorzitter heeft twee weken om zijn visie op het voorgenomen ontslag aan te geven. Na deze twee weken kan het bestuur in samenwerking met de leden van de centrale cliëntenraad het definitieve besluit tot ontslag nemen.
3. Het bestuur kan in samenspraak met de leden van de centrale cliëntenraad de voorzitter van de centrale cliëntenraad ontslaan indien:
  - a. De voorzitter niet langer representatief is voor het algemeen belang van de cliënten;
  - b. De voorzitter niet langer wil of kan bijdragen aan het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten;
  - c. Het voortzetten van het lidmaatschap in redelijkheid niet van het bestuur kan worden gevergd, bijvoorbeeld door dreiging tegen de organisatie

Artikel 11 Ontbinden lokale cliëntenraad

1. Het bestuur kan de lokale cliëntenraad ontbinden indien deze structureel tekortschiet in de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van de locatie.
2. Het voornemen om de lokale cliëntenraad te ontbinden behoeft de instemming van de lokale cliëntenraad, conform artikel 18 van deze regeling.
3. Indien de lokale cliëntenraad zijn instemming onthoudt, dan wel zich niet houdt aan de verplichting uit artikel 18, zesde lid van deze regeling, kan het bestuur de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden verzoeken om toestemming om de lokale cliëntenraad te ontbinden.
4. Indien een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers van mening is dat de lokale cliëntenraad ontbonden dient te worden en het bestuur en/ of de lokale cliëntenraad weigeren daaraan hun medewerking te verlenen, kan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden op verzoek van deze delegatie uitspreken dat het bestuur de lokale cliëntenraad dient te ontbinden.

5. De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden geeft de toestemming, bedoeld in het derde en vierde lid, slechts indien sprake is van de situatie, bedoeld in het eerste lid, en er redelijkerwijs geen andere oplossing is dan ontbinding van de lokale cliëntenraad.

Artikel 12 Taken van de lokale cliëntenraad

1. De lokale cliëntenraad stimuleert de participatie en zeggenschap van cliënten, zodat cliënten zoveel mogelijk betrokken worden bij de gang van zaken in de eigen woon- en leefomgeving en zorg- en dienstverlening.
2. De lokale cliëntenraad inventariseert regelmatig de wensen en meningen van de cliënten en vertegenwoordigers.
3. De lokale cliëntenraad informeert regelmatig cliënten en vertegenwoordigers over zijn werkzaamheden en resultaten.

Artikel 13 Openbaarheid en geheimhouding

1. De vergaderingen van de lokale cliëntenraad zijn openbaar voor cliënten en hun vertegenwoordigers.
2. Openheid en transparantie zijn het uitgangspunt in de communicatie tussen het bestuur en de centrale cliëntenraad en tussen de het locatiemanagement, de lokale cliëntenraad en de cliënten en hun vertegenwoordigers.
3. Zowel de leden van de centrale cliëntenraad als de leden van de lokale cliëntenraad zijn verplicht tot geheimhouding van alle zaken die zij in hun hoedanigheid vernemen, ten aanzien waarvan het bestuur, het locatiemanagement dan wel de cliëntenraad hun geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij het vertrouwelijke karakter kunnen begrijpen. Het voornemen om geheimhouding op te leggen wordt zoveel mogelijk vóór de behandeling van de betrokken aangelegenheid meegedeeld.
4. Degene die de geheimhouding oplegt, vermeldt daarbij wat onder de geheimhouding valt, hoelang de geheimhouding duurt, alsmede ten aanzien van wie de geheimhouding niet in acht hoeft te worden genomen.
5. De plicht tot geheimhouding vervalt niet door beëindiging van het lidmaatschap van de cliëntenraad, noch door beëindiging van de band van de betrokkene met de instelling.

Artikel 14 Huishoudelijk reglement

De centrale cliëntenraad stelt een huishoudelijk reglement vast, waarin ten minste is geregeld:

- a. De werkwijze van de centrale cliëntenraad en de lokale cliëntenraad;
- b. De vertegenwoordiging van de centrale cliëntenraad en de lokale cliëntenraad in en buiten rechte.

Artikel 15 Voorzieningen

1. Het bestuur staat de centrale cliëntenraad en de lokale cliëntenraad het gebruik toe van de voorzieningen waarover hij beschikt, waaronder in elk geval:
  - a. Vergader- en overlegfaciliteiten;
  - b. Kopieer- en mailmogelijkheden;
  - c. Een goed en snel vindbare pagina op de website van de instelling, waarover de centrale cliëntenraad de redactie voert/de inhoud bepaalt.

2. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de werkzaamheden van de centrale cliëntenraad en lokale cliëntenraad komen ten laste van de instelling. Daaronder vallen in elk geval de kosten die verband houden met:

- a. Scholing;
- b. Onafhankelijke ondersteuning;
- c. Externe advisering;
- d. Onkosten en reiskosten van de leden van de centrale cliëntenraad en lokale cliëntenraad
- e. Het voorleggen van een geschil of verzoek aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden;
- f. De begeleiding van een verzoek of geschil bij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden door een jurist;
- g. De kosten van het voeren van rechtsgedingen over de toepassing van de wet alsmede de kosten van het indienen van verzoeken conform artikel 12 en artikel 14, lid 4 en lid 8 van de wet, voor zover deze kosten redelijkerwijs noodzakelijk zijn en de centrale cliëntenraad het bestuur vooraf heeft gemeld dat dergelijke kosten zullen worden gemaakt.

3. Het bestuur legt in overleg met de centrale cliëntenraad de kosten die de centrale cliëntenraad en lokale cliëntenraden zullen maken, vast in een jaarlijks vast te stellen budget. Kosten, anders dan die voor het voeren van rechtsgedingen zoals genoemd in lid 2, onderdeel g, die het budget overschrijden komen slechts voor rekening van de instelling indien het bestuur daarmee tevoren heeft ingestemd.

Artikel 16 Informatie

1. Het bestuur / locatiemanagement verstrekt de centrale cliëntenraad en lokale cliëntenraad gevraagd of ongevraagd tijdig schriftelijk alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.
2. Het bestuur zorgt dat de informatie die hij gevraagd of ongevraagd aan de centrale cliëntenraad of lokale cliëntenraad verstrekt, begrijpelijk is. Daartoe maakt hij met de centrale cliëntenraad afspraken over vorm en inhoud van de adviesaanvragen en van de overige informatie die hij de centrale cliëntenraad en lokale cliëntenraad ter beschikking stelt.
3. Het bestuur verstrekt ten minste eenmaal per jaar schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd. Het bestuur vermeldt daarbij welke advies- dan wel instemmingsaanvragen hij voornemens is aan de centrale cliëntenraad voor te leggen.
4. Het bestuur informeert de centrale cliëntenraad ten minste eenmaal per jaar over wat het gedaan heeft met de resultaten van de inspraak zoals bedoeld in artikel 2 van de wet.
5. Indien het bestuur in het overleg van lid 3 aankondigt dat hij voornemens is om besluiten te nemen inzake:
  - a. Een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
  - b. Een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
  - c. Een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
  - d. Een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling, die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en

e. De selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft, die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven;

maakt hij tevens afspraken met de centrale cliëntenraad over hoe de centrale cliëntenraad of lokale cliëntenraad bij de voorbereiding van die besluiten wordt betrokken. Het bestuur draagt er zorg voor dat alle bij de voorbereiding van het besluit betrokkenen uit de instelling op de hoogte zijn van de afspraken met de centrale cliëntenraad.

Artikel 17 Advies

1. Het bestuur stelt de centrale of lokale cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over elk door haar voorgenomen besluit inzake:

- a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
- b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
- c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
- d. een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening;
- e. een belangrijke wijziging in de organisatie van de zorgverlening;
- f. een profielschets voor de benoeming van de leden van het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur van de instelling
- g. de vaststelling de begroting en de jaarrekening van de instelling;
- h. het algemene huisvestingsbeleid van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, alsmede een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling waarin deze cliënten verblijven
- i. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven.

2. Indien de instelling een centrale cliëntenraad heeft, is deze raad bevoegd om advies uit te brengen, indien het besluit betrekking heeft op meerdere of alle onderdelen van de instelling waarvoor cliëntenraden zijn ingesteld.

3. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat de centrale of lokale cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen en dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit. De adviesaanvraag wordt schriftelijk aan de centrale of lokale cliëntenraad overhandigd.

4. De centrale of lokale cliëntenraad brengt schriftelijk zijn met redenen omkleed advies over een voorgenomen besluit uit binnen een redelijke termijn.

5. Het bestuur of locatiemanagement neemt geen van een door de centrale of lokale cliëntenraad uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de centrale of lokale cliëntenraad overleg is gepleegd.

6. Het bestuur of locatiemanagement doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de centrale of lokale cliëntenraad advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover hij van het advies afwijkt onder opgave van redenen, mededeling aan de centrale of lokale cliëntenraad.

Artikel 18 Instemming

1. Het bestuur en/of locatiemanagement behoeft de instemming, afhankelijk van het soort advies, van de centrale of lokale cliëntenraad voor elk door haar voorgenomen besluit inzake:

- a. de medezeggenschapsregeling, de regeling, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, alsmede andere voor cliënten geldende regelingen;
- b. een profielschets voor het benoemen van personen als bedoeld in artikel 15 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg¹;
- c. de procedure voor het opstellen en bespreken van zorgplannen;
- d. het algemene beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne;
- e. het algemene beleid ter zake van de toelating van cliënten tot de zorgverlening en beëindiging daarvan;
- f. het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, indien het een instelling betreft waarin cliënten gedurende het etmaal kunnen verblijven;
- g. een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven;
- h. de inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en i. de selectie en benoeming van personen die de cliëntenraad de onafhankelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 15, tweede lid van deze regeling, zullen verlenen.

2. Indien de instelling een centrale cliëntenraad heeft en het besluit heeft betrekking op de meerdere of alle onderdelen van de instelling waarvoor cliëntenraden zijn ingesteld, of op een doelgroep of ander overstijgende onderwerpen, wordt het instemmingsverzoek aan de centrale cliëntenraad voorgelegd. De centrale cliëntenraad is dan bevoegd om al dan niet instemming te verlenen.

3. Het bestuur of locatiemanagement legt het te nemen besluit schriftelijk aan de centrale of lokale cliëntenraad voor op een zodanig tijdstip dat de centrale cliëntenraad/ lokale cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen.

4. De centrale of lokale cliëntenraad onthoudt zijn instemming niet dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, ten minste eenmaal met het bestuur overleg is gepleegd. De centrale cliëntenraad deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk schriftelijk, in geval van het onthouden van de instemming met redenen omkleed, aan het bestuur mee.

5. Zo spoedig mogelijk na het ontvangen van de beslissing van de centrale cliëntenraad/ lokale cliëntenraad geeft het bestuur of locatiemanagement daarop een reactie.

6. Indien het bestuur of het locatiemanagement voor het voorgenomen besluit geen instemming van de centrale cliëntenraad heeft verkregen, kan hij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden toestemming vragen om het besluit te nemen. De commissie geeft slechts toestemming indien: a. de beslissing van de centrale cliëntenraad om geen instemming te geven onredelijk is, of b. het voorgenomen besluit van het bestuur gevegd wordt om zwaarwegende redenen.

7. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, genomen zonder de instemming van de centrale of lokale cliëntenraad of de toestemming van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden is nietig indien de centrale of lokale cliëntenraad tegenover het bestuur of het locatiemanagement

---

¹ Profielschets van klachtenfunctionaris

schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De centrale of lokale cliëntenraad kan slechts een beroep op de nietigheid doen binnen een maand nadat het bestuur hem haar besluit heeft medegedeeld dan wel, bij gebreke van deze mededeling, de centrale of lokale cliëntenraad is gebleken dat het bestuur of locatiemanagement uitvoering of toepassing geeft aan haar besluit.

8. Indien de medezeggenschapsregeling wordt vastgesteld of gewijzigd en er geen centrale en lokale cliëntenraad is ingesteld of functioneert, behoeft het bestuur voor het besluit tot vaststelling of wijziging van de medezeggenschapsregeling de instemming van een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers dan wel van een representatief te achten organisatie van cliënten. De betrokken delegatie of organisatie wordt in dat geval voor de toepassing van het derde tot en met zevende lid, en artikel 14, eerste, derde, vierde, achtste en tiende lid van de wet, aangemerkt als cliëntenraad, voor zover het besluiten betreft omtrent de medezeggenschapsregeling.

Artikel 19 Ongevraagd advies

1. De centrale en lokale cliëntenraad zijn bevoegd het bestuur en het locatiemanagement ongevraagd te adviseren over onderwerpen die voor de cliënten van belang zijn.
2. Het bestuur / locatiemanagement besluit zo spoedig mogelijk of hij een ongevraagd advies zal volgen. Indien hij voornemens is een van een schriftelijk advies afwijkend besluit te nemen, overlegt hij daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de centrale of lokale cliëntenraad.
3. Het bestuur / locatiemanagement doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de centrale of lokale cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover hij van het advies afwijkt en de centrale of lokale cliëntenraad daar niet mee heeft ingestemd, onder opgave van redenen, mededeling aan de centrale of lokale cliëntenraad.
4. Indien het bestuur zonder dat de centrale of lokale cliëntenraad daarmee heeft ingestemd heeft besloten om een ongevraagd schriftelijk advies over een onderwerp als bedoeld in artikel 18, eerste lid van deze regeling, niet of niet geheel uit te voeren, kan:
  - a. de centrale of lokale cliëntenraad de commissie van vertrouwenslieden verzoeken uit te spreken dat het advies toch dient te worden uitgevoerd
  - b. het bestuur de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden verzoeken om het door het bestuur genomen besluit te bevestigen.
5. De commissie weigert het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, dan wel willigt het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, in, indien de weigering van het bestuur om het advies geheel te volgen redelijk is. Tenzij de commissie van mening is dat het advies in het geheel niet gevolgd hoeft te worden, bepaalt zij tevens welk deel van het advies uitgevoerd dient te worden en wanneer daarmee een aanvang moet zijn gemaakt.

Artikel 20 Raad van Toezicht

1. De instelling legt in zijn statuten vast dat de centrale cliëntenraad in de gelegenheid wordt gesteld om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van tenminste één lid van het toezichthoudend orgaan van de instelling.
2. De raad van toezicht en de centrale cliëntenraad overleggen ten minste één keer per jaar.
3. De raad van toezicht informeert de centrale cliëntenraad ten minste één keer per jaar over hetgeen hij heeft gedaan met de inbreng van de centrale cliëntenraad in het in lid 2 genoemde overleg.

Artikel 21 Recht van enquête

1. De centrale cliëntenraad of lokale cliëntenraad van een instelling die een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, kan een verzoek in het kader van het recht van enquête, bedoeld in afdeling 2 van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indienen bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.
2. De artikelen 345 en 348 tot en met 359 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
3. De cliëntenraad die een verzoek als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, kan niet worden veroordeeld in de proceskosten voor de behandeling van dat verzoek.

Artikel 22 Geschillen

1. Het bestuur of de centrale of lokale cliëntenraad kan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden geschillen voorleggen over de medezeggenschapsregeling, de taken van de centrale of lokale cliëntenraad, het verstrekken van informatie, het gebruik van voorzieningen, de vergoeding van de kosten van de centrale of lokale cliëntenraad, advies en instemming en het ontbinden van een lokale cliëntenraad, conform artikel 14, lid 3 van de wet.
2. Het bestuur kan de commissie verzoeken toestemming te geven om een besluit uit te voeren waarmee de centrale of lokale cliëntenraad niet heeft ingestemd.
3. De centrale cliëntenraad kan de commissie verzoeken het bestuur te verplichten een ongevraagd advies conform artikel 19, lid 4 van deze regeling alsnog uit te voeren.
4. Een representatief te achten delegatie van cliënten of cliëntvertegenwoordigers kan de commissie verzoeken om het bestuur te verplichten de lokale cliëntenraad te ontbinden.
5. De centrale cliëntenraad of het bestuur kan binnen drie maanden nadat hij op de hoogte is gesteld van de uitspraak in beroep van een uitspraak of beslissing van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam.
6. De centrale cliëntenraad kan de Ondernemingskamer schriftelijk verzoeken het bestuur op te dragen een uitspraak van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden na te leven. Voorafgaand aan dat verzoek heeft de cliëntenraad het bestuur schriftelijk verzocht binnen een redelijke termijn gevolg te geven aan de uitspraak van de commissie.

Artikel 23 Aanpassen regeling

1. De medezeggenschapsregeling wordt door het bestuur ter instemming voorgelegd aan de centrale cliëntenraad en de lokale cliëntenraden.
2. De centrale cliëntenraad en het bestuur overleggen over de inhoud van het reglement bij de totstandkoming ervan en bij iedere voorgestelde wijziging ervan.
3. De centrale cliëntenraad en het bestuur kunnen voorstellen de regeling te wijzigen.
4. Elke twee jaar wordt de regeling geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast aan de actuele wet- en regelgeving.

Artikel 24 Slotbepalingen

1. Deze regeling kan worden aangehaald als: Medezeggenschapsregeling Wmcz 2018 centrale cliëntenraad en lokale cliëntenraden - tanteLouise.
2. Deze medezeggenschapsregeling gaat in op 1 januari 2021.

Bijlage Wmcz 2018

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz. Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten: Alzo, Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de medezeggenschap van cliënten in zorginstellingen te versterken en daartoe een nieuwe Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen vast te stellen; Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk I Algemene bepaling

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
  - a. cliënt: een natuurlijke persoon ten behoeve van wie een instelling werkzaam is;
  - b. commissie van vertrouwenslieden: een commissie als bedoeld in artikel 14;
  - c. instelling: een instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
  - d. medezeggenschapsregeling: een regeling als bedoeld in artikel 3;
  - e. Onze Minister: Onze Minister voor Medische Zorg;
  - f. zorg: zorg als bedoeld bij of krachtens de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.
2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald op welke vormen van zorg of categorieën van instellingen, gezien de wijze waarop de zorg wordt verleend, het doel van de zorg of de relatie tussen de cliënt en de instelling, deze wet niet van toepassing is.

Hoofdstuk II. Inspraak

Artikel 2

1. De instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, stelt haar cliënten en hun vertegenwoordigers in de gelegenheid inspraak uit te oefenen in aangelegenheden die direct van invloed zijn op het dagelijks leven van de cliënten.
2. De instelling informeert de desbetreffende cliënten alsmede hun vertegenwoordigers over hetgeen zij heeft gedaan met de resultaten van de inspraak.

Hoofdstuk III. Cliëntenraden

Artikel 3

1. Een instelling stelt een cliëntenraad in die binnen het kader van de doelstellingen van de instelling in het bijzonder de gemeenschappelijke belangen van de betrokken cliënten behartigt, indien:
  - a. bij de instelling, niet zijnde een instelling als bedoeld in onderdeel b, in de regel meer dan tien natuurlijke personen zorg verlenen;
  - b. bij de instelling waarin cliënten niet gedurende ten minste een etmaal kunnen verblijven en die bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen zorg verleent, in de regel meer dan vijftientig natuurlijke personen zorg verlenen.
2. De instelling regelt na overleg met de cliëntenraad of, indien er geen cliëntenraad is ingesteld of deze niet functioneert, na overleg met een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers dan wel met een representatief te achten organisatie van cliënten, in een medezeggenschapsregeling schriftelijk het aantal leden van een cliëntenraad, de wijze van benoeming en ontslag, welke personen tot lid kunnen worden benoemd en de zittingsduur van de leden. Deze regeling is zodanig dat een cliëntenraad redelijkerwijze representatief kan worden geacht voor de betrokken cliënten en redelijkerwijze in staat kan worden geacht hun gemeenschappelijke belangen te behartigen.

3. In de medezeggenschapsregeling wordt tevens geregeld op welke wijze een cliëntenraad wordt betrokken bij de voorbereiding van een besluit inzake:
  - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
  - b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
  - c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
  - d. een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en
  - e. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven.
4. Onverminderd het eerste lid kan een instelling meerdere cliëntenraden instellen. Indien een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven of die bij cliënten thuis zorg laat verlenen, meerdere locaties in stand houdt, is deze instelling verplicht om voor elk van die locaties een cliëntenraad in te stellen, tenzij een voor zo een locatie representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers heeft aangegeven hier geen behoefte aan te hebben of dit in redelijkheid voor een of meer van die locaties niet aangewezen is.
5. Er kan een centrale cliëntenraad worden ingesteld. Een centrale cliëntenraad is een cliëntenraad in de zin van deze wet.
6. Indien meerdere cliëntenraden worden ingesteld, worden de taken en bevoegdheden van iedere cliëntenraad in een medezeggenschapsregeling geregeld, waarbij aan een cliëntenraad die de belangen van de cliënten op een bepaalde locatie behartigt in elk geval de taken en bevoegdheden worden toegekend met betrekking tot aangelegenheden die specifiek de cliënten op die locatie raken. De in artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a, geregelde bevoegdheid van een cliëntenraad om in te stemmen met de medezeggenschapsregeling kan niet aan een andere cliëntenraad worden overgedragen.
7. In de medezeggenschapsregeling wordt geregeld hoe wordt bewerkstelligd dat de voor het vervullen van de taak van de cliëntenraad benodigde informatie wordt verstrekt op een zodanige wijze dat deze voor de cliëntenraad begrijpelijk is.
8. De instelling stelt de cliëntenraad in de gelegenheid om een vacature voor die raad op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht te brengen van de cliënten en hun vertegenwoordigers en helpt hem daar desgevraagd bij.
9. De instelling brengt de medezeggenschapsregeling, alsmede een wijziging daarvan, op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht van de cliënten en hun vertegenwoordigers.

Artikel 4

1. Indien het aantal natuurlijke personen die in de regel bij een instelling zorg verlenen, daalt beneden het aantal waarbij de instelling ingevolge artikel 3, eerste lid, een cliëntenraad dient in te stellen, deelt de instelling aan de cliëntenraad, de cliënten en hun vertegenwoordigers schriftelijk of elektronisch mede of hij de cliëntenraad vrijwillig in stand zal houden dan wel de cliëntenraad zal ontbinden. In het geval van ontbinding, houdt de instelling de cliëntenraad in stand gedurende ten minste drie maanden na de in de eerste volzin bedoelde mededeling.
2. Zodra een instelling schriftelijk of elektronisch onder de aandacht van de cliëntenraad, de cliënten en hun vertegenwoordigers heeft gebracht dat hij vrijwillig een cliëntenraad in stand houdt, zijn de volgende bepalingen van overeenkomstige toepassing:
  - artikelen 3, tweede lid, 6;
  - artikelen 14 en 15, voor zover deze artikelen betrekking hebben op bepalingen die van toepassing of van overeenkomstige toepassing zijn op vrijwillig in stand gehouden cliëntenraden.
3. De instelling die vrijwillig een cliëntenraad in stand houdt legt in overleg met de cliëntenraad vast over welke onderwerpen de cliëntenraad medezeggenschap heeft en op welke wijze de medezeggenschap geregeld is.
4. De instelling kan een vrijwillig in stand gehouden cliëntenraad op grond van een belangrijke wijziging van de omstandigheden ontbinden.

5. Artikel 13, tweede tot en met vijfde lid, is van toepassing op een voornemen om een cliëntenraad wegens toepasselijkheid van het eerste of vierde lid te ontbinden.
6. De instelling brengt het besluit tot ontbinding van een vrijwillig in stand gehouden cliëntenraad schriftelijk of elektronisch onder de aandacht van de cliëntenraad, de cliënten en hun vertegenwoordigers.
7. Indien een instelling een cliëntenraad heeft ingesteld hoewel zij daartoe gezien het aantal zorgverleners dat in de regel bij haar werkzaam is niet verplicht is, is het bepaalde in het tweede tot en met zesde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5

1. De cliëntenraad regelt zijn werkwijze, met inbegrip van zijn vertegenwoordiging in en buiten rechte, in een huishoudelijk reglement.
2. De cliëntenraad zorgt voor:
  - a. het regelmatig inventariseren van de wensen en meningen van de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers,
  - b. het informeren van de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers over zijn werkzaamheden en de resultaten daarvan.
3. De instelling verleent de cliëntenraad hulp bij de uitvoering van het tweede lid.
4. De cliëntenraad betreft bij zijn werkzaamheden de resultaten van inspraak als bedoeld in artikel 2 en informeert de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers hoe hij dit heeft gedaan.

Artikel 6

1. De instelling verstrekt de cliëntenraad tijdig en desgevraagd schriftelijk alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. De instelling verstrekt de cliëntenraad voorts ten minste eenmaal per jaar mondeling of schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd.
2. De instelling staat een cliëntenraad het gebruik toe van de voorzieningen waarover zij beschikt en die de cliëntenraad voor de vervulling van zijn werkzaamheden redelijkerwijs nodig heeft.
3. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de werkzaamheden van de cliëntenraad, waaronder de kosten die verband houden met scholing, onafhankelijke ondersteuning en het voorleggen van een geschil of een verzoek aan een commissie van vertrouwenslieden, komen ten laste van de instelling. In afwijking van de vorige zin komen, tenzij anders afgesproken, kosten van juridische bijstand voor het voorleggen van een geschil aan de commissie van vertrouwenslieden niet voor rekening van de instelling.
4. De instelling kan in overeenstemming met een cliëntenraad de kosten die de cliëntenraad in enig jaar zal maken, vaststellen op een bepaald bedrag dat de cliëntenraad naar eigen inzicht kan besteden. Kosten, anders dan de kosten voor het voeren van rechtsgedingen, waardoor het in de eerste volzin bedoelde bedrag zou worden overschreden, komen slechts ten laste van de instelling voor zover zij in het dragen daarvan toestemt.
5. Kosten die een cliëntenraad maakt voor het voeren van rechtsgedingen over de toepassing van deze wet alsmede kosten verbonden aan het indienen van verzoeken als bedoeld in artikel 12 en 14, achtste lid, komen slechts ten laste van de instelling indien deze kosten redelijkerwijs noodzakelijk zijn en de instelling er vooraf van in kennis is gesteld dat dergelijke kosten zullen worden gemaakt.

Artikel 7

1. De instelling stelt de cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over elk door haar voorgenomen besluit inzake:
  - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
  - b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
  - c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;

- d. een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening;
  - e. een belangrijke wijziging in de organisatie van de zorgverlening;
  - f. een profielschets voor de benoeming van de leden van het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur van de instelling;
  - g. de vaststelling van de begroting en de jaarrekening van de instelling;
  - h. het algemene huisvestingsbeleid van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, alsmede een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling waarin deze cliënten verblijven, en
  - i. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven
2. Indien de instelling meerdere cliëntenraden heeft, geldt het eerste lid slechts voor die cliëntenraad of cliëntenraden, die ingevolge de medezeggenschapsregeling bevoegd zijn advies over het desbetreffende onderwerp uit te brengen.
3. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen en dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.
4. De cliëntenraad brengt zijn met redenen omkleed advies over een voorgenomen besluit uit binnen een redelijke termijn.
5. De instelling neemt geen van een schriftelijk door de cliëntenraad uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad overleg is gepleegd.
6. De instelling doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover zij van het advies afwijkt onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.

Artikel 8

1. De instelling behoeft de instemming van de cliëntenraad voor elk door haar voorgenomen besluit inzake:
- a. de medezeggenschapsregeling, de regeling, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, alsmede andere voor cliënten geldende regelingen;
  - b. een profielschets voor het benoemen van personen als bedoeld in artikel 15 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
  - c. de procedure voor het opstellen en bespreken van zorgplannen;
  - d. het algemene beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne;
  - e. het algemene beleid ter zake van de toelating van cliënten tot de zorgverlening en beëindiging daarvan;
  - f. het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, indien het een instelling betreft waarin cliënten gedurende het etmaal kunnen verblijven;
  - g. een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven; h. de inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en i. de selectie en benoeming van personen die de cliëntenraad de onafhankelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 6, derde lid, zullen verlenen.
2. Indien de instelling meerdere cliëntenraden heeft, geldt het eerste lid slechts voor die cliëntenraad of cliëntenraden, die ingevolge de medezeggenschapsregeling bevoegd zijn om met het desbetreffende voorgenomen besluit in te stemmen.
3. De instelling legt het te nemen besluit schriftelijk aan de cliëntenraad voor op een zodanig tijdstip dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen.

4. De cliëntenraad onthoudt zijn instemming niet dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, ten minste eenmaal met de instelling overleg is gepleegd. De cliëntenraad deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk schriftelijk, in geval van het onthouden van de instemming met redenen omkleed, aan de instelling mee.
5. Zo spoedig mogelijk na het ontvangen van de beslissing van de cliëntenraad geeft de instelling daar een reactie op.
6. Indien de instelling voor het voorgenomen besluit geen instemming van de cliëntenraad heeft verkregen, kan zij de commissie van vertrouwenslieden toestemming vragen om het besluit te nemen. De commissie geeft slechts toestemming indien: a. de beslissing van de cliëntenraad om geen instemming te geven onredelijk is, of b. het voorgenomen besluit van de instelling gevegd wordt om zwaarwegende redenen.
7. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, genomen zonder de instemming van de cliëntenraad of de toestemming van de commissie van vertrouwenslieden is nietig indien de cliëntenraad tegenover de instelling schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De cliëntenraad kan slechts een beroep op de nietigheid doen binnen een maand nadat de instelling hem haar besluit heeft medegedeeld dan wel, bij gebreke van deze mededeling, de cliëntenraad is gebleken dat de instelling uitvoering of toepassing geeft aan haar besluit.
8. Indien de medezeggenschapsregeling wordt vastgesteld of gewijzigd en er geen cliëntenraad is ingesteld of functioneert, behoeft de instelling voor het besluit tot vaststelling of wijziging van de medezeggenschapsregeling de instemming van een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers dan wel van een representatief te achten organisatie van cliënten. De betrokken delegatie of organisatie wordt in dat geval voor de toepassing van het derde tot en met zevende lid, en artikel 14, eerste, derde, vierde, achtste en tiende lid, aangemerkt als cliëntenraad, voor zover het besluiten betreft omtrent de medezeggenschapsregeling.

Artikel 9

1. De cliëntenraad is bevoegd de instelling ongevraagd te adviseren over onderwerpen die voor de cliënten van belang zijn.
2. De instelling besluit zo spoedig mogelijk of zij een ongevraagd advies zal volgen. Indien zij voornemens is een van een schriftelijk advies afwijkend besluit te nemen, overlegt zij daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad.
3. De instelling doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover zij van het advies afwijkt en de cliëntenraad daar niet mee heeft ingestemd, onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.
4. Indien de instelling zonder dat de cliëntenraad daarmee heeft ingestemd heeft besloten om een ongevraagd schriftelijk advies over een onderwerp als bedoeld in artikel 8, eerste lid, niet of niet geheel uit te voeren, kan:
  - a. de cliëntenraad de commissie van vertrouwenslieden verzoeken uit te spreken dat het advies toch dient te worden uitgevoerd
  - b. de instelling de commissie van vertrouwenslieden verzoeken om het door de instelling genomen besluit te bevestigen.
5. De commissie weigert het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, dan wel wil het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, in, indien de weigering van de instelling om het advies geheel te volgen redelijk is. Tenzij de commissie van mening is dat het advies in het geheel niet gevolgd hoeft te worden, bepaalt zij tevens welk deel van het advies uitgevoerd dient te worden en wanneer daarmee een aanvang moet zijn gemaakt.

Artikel 10

Een instelling legt in haar statuten of, indien zij geen rechtspersoon is, anderszins schriftelijk vast dat de cliëntenraad in de gelegenheid wordt gesteld om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van ten minste één lid van het toezichthoudende orgaan van de instelling.

Artikel 11

1. Het toezichthoudende orgaan van de instelling en de cliëntenraad overleggen ten minste één keer per jaar.
2. Het toezichthoudende orgaan informeert de cliëntenraad ten minste één keer per jaar over hetgeen zij heeft gedaan met de inbreng van de cliëntenraad in het overleg of de overleggen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 12

1. De cliëntenraad van een instelling die een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, kan een verzoek in het kader van het recht van enquête, bedoeld in afdeling 2 van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indienen bij de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.
2. De artikelen 345 en 348 tot en met 359 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
3. De cliëntenraad die een verzoek als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, kan niet worden veroordeeld in de proceskosten voor de behandeling van dat verzoek.

Artikel 13

1. Behalve in het geval, bedoeld in artikel 4, eerste of vierde lid, kan de instelling een cliëntenraad slechts ontbinden indien deze structureel tekortschiet in de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten wier belangen hij dient te behartigen.
2. Het voornemen om een cliëntenraad te ontbinden behoeft de instemming van die cliëntenraad.
3. De instelling legt het voornemen om de cliëntenraad te ontbinden schriftelijk onder vermelding van de redenen daarvoor aan de cliëntenraad voor op een zodanig tijdstip dat deze raad redelijkerwijs genoeg tijd heeft om zich een goed oordeel ter zake te vormen.
4. Artikel 8, vierde en vijfde lid, zijn van toepassing op een schriftelijk verzoek tot ontbinding van de cliëntenraad.
5. Indien de cliëntenraad zijn instemming aan het voornemen tot ontbinding onthoudt dan wel zich niet houdt aan de verplichting, bedoeld in artikel 8, vierde lid, kan de commissie van vertrouwenslieden op verzoek van de instelling toestemming tot ontbinding van de cliëntenraad verlenen.
6. Indien een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers van mening is dat de cliëntenraad ontbonden dient te worden en de instelling en de cliëntenraad weigeren daaraan hun medewerking te verlenen, kan de commissie van vertrouwenslieden op verzoek van deze delegatie uitspreken dat de instelling de cliëntenraad dient te ontbinden.
7. De commissie van vertrouwenslieden geeft de toestemming, bedoeld in het vijfde en zesde lid, slechts indien sprake is van de situatie, bedoeld in het eerste lid, en er redelijkerwijs geen andere oplossing is dan ontbinding van de cliëntenraad.

Hoofdstuk IV. Commissie van vertrouwenslieden en toezicht

Artikel 14

1. De instelling, bedoeld in artikel 3, eerste lid, stelt in overeenstemming met de cliëntenraad of cliëntenraden een uit drie leden bestaande commissie van vertrouwenslieden in, waarvan een lid door haar wordt aangewezen, een lid door de cliëntenraad of cliëntenraden wordt aangewezen en een lid door de beide andere leden wordt aangewezen, of wijst een door een of meer cliëntenorganisaties en een of meer organisaties van instellingen ingestelde commissie van vertrouwenslieden aan.

2. De commissie van vertrouwenslieden heeft tot taak te bemiddelen en zo nodig een uitspraak te doen.
3. Organisaties als bedoeld in het eerste lid die een commissie van vertrouwenslieden hebben ingesteld, waarborgen dat:
  - a. een instelling of een cliëntenraad aan de commissie een geschil kan voorleggen over de uitvoering van de artikelen 3, tweede tot en met negende lid, 4, tweede, derde en vierde lid, 5, tweede tot en met vierde lid, 6, 7, 8, eerste tot en met vijfde, en achtste lid, 9, tweede en derde lid, en 13, eerste tot en met vierde lid, alsmede over de uitvoering van de medezeggenschapsregeling;
  - b. een instelling aan de commissie kan verzoeken een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 8, zesde lid, 9, vierde lid, of 13, vijfde lid;
  - c. een cliëntenraad aan de commissie kan verzoeken een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 9, vierde lid;
  - d. een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers aan de commissie kan verzoeken een beslissing te nemen als bedoeld in artikel 13, zesde lid, en
  - e. een voor een locatie representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers aan de commissie een geschil kan voorleggen over de uitvoering van artikel 3, vierde lid.
4. Van een uitspraak of een beslissing van de commissie van vertrouwenslieden kan in beroep worden gekomen bij de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.
5. Het beroep wordt ingeleid door indiening van een verzoek binnen drie maanden nadat de verzoekende partij van de in het vierde lid bedoelde uitspraak of beslissing op de hoogte is gesteld. De wederpartij wordt van het beroep in kennis gesteld.
6. De ondernemingskamer behandelt het verzoek met de meeste spoed.
7. Tegen een uitspraak van de ondernemingskamer kan geen beroep in cassatie worden ingesteld.
8. Nadat de termijn, bedoeld in het vijfde lid, ongebruikt verlopen is, kan de cliëntenraad of de representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers de ondernemingskamer schriftelijk verzoeken de instelling te bevelen een uitspraak van de commissie van vertrouwenslieden na te leven. Een verzoeker die niet vooraf schriftelijk aan de instelling heeft verzocht te handelen overeenkomstig hetgeen in het verzoekschrift is verzocht en deze daarbij niet een redelijke termijn heeft gegeven om aan dat verzoek te voldoen, wordt niet-ontvankelijk verklaard.
9. De ondernemingskamer kan in haar beslissing aan de instelling de verplichting opleggen bepaalde handelingen te verrichten of na te laten.
10. In rechtsgedingen als bedoeld in het vierde of achtste lid kan de cliëntenraad niet in de proceskosten worden veroordeeld.
11. De kosten voor het voorleggen van een verzoek als bedoeld in het derde lid, onderdelen d en e, komen voor rekening van de instelling, met uitzondering van de kosten van juridische bijstand indien onderdeel d van toepassing is. In rechtsgedingen als bedoeld in het achtste lid, kan de delegatie, bedoeld in het derde lid, onderdeel d of e, niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 15

1. De ambtenaren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid zijn belast met het toezicht op de naleving van de artikelen 2, 3, eerste lid, 4, eerste lid, 10 en 14, eerste lid. Zij rapporteren daarover aan Onze Minister.
2. Onze Minister is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het bepaalde in de artikelen, genoemd in het eerste lid.
3. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren zijn bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van de bij artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht gestelde verplichting.

HOOFDSTUK V WIJZIGINGEN EN ANDERE WETTEN

Artikel 16

De artikelen 4.2.4 tot en met 4.2.12 van de Jeugdwet worden vervangen door:

Artikel 4.2.4

1. De Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 is van overeenkomstige toepassing op jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.
2. De ingevolge het eerste lid in te stellen cliëntenraden dienen zowel de belangen van de jeugdigen als die van hun ouders te behartigen.
3. Het eerste lid geldt niet voor een gecertificeerde instelling die tevens een door Onze Minister van Veiligheid en Justitie aanvaarde rechtspersoon is als bedoeld in de artikelen 256, eerste lid, en 302, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 4.2.5

1. De pleegzorgaanbieder stelt een pleegouderraad in, die binnen het kader van zijn doelstelling de gemeenschappelijke belangen van de pleegouders behartigt. Een pleegzorgaanbieder kan deze verplichting ook nakomen door instelling van een pleegouderraad die voor meer dan één door hem in stand gehouden zorgenheer werkzaam is.
2. De artikelen 1 en 3 tot en met 15 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor «cliëntenraad» wordt gelezen «pleegouderraad».

Artikel 17

Indien de Wet van 13 juli 2016 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht (Stb. 2016, 288) in werking treedt voor verzoekprocedures, wordt in artikel 14, achtste lid, tweede zin, van deze wet «het verzoekschrift» vervangen door: de procesinleiding.

Artikel 18

Artikel 2b, tweede lid, van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten komt als volgt te luiden:

2. Voordat de zorgaanbieder een Wzd-arts aanwijst, vraagt de zorgaanbieder hierover advies aan de cliëntenraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. De artikelen 7, vijfde en zesde lid, en 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van toepassing.

Artikel 19

Indien het bij koninklijke boodschap van 30 juni 2009 ingediende voorstel van wet houdende Regels ten aanzien van zorg en dwang voor personen met een psychogeriatrische aandoening of een verstandelijke handicap (Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten; Kamerstukken II 2008/09, 31 996, nrs. 1–3 e.v.) tot wet is of wordt verheven en artikel 2b van die wet later in werking treedt dan, onderscheidenlijk op dezelfde datum in werking treden als deze wet, wordt artikel 2b, tweede lid, van die wet vervangen door:

2. Voordat de zorgaanbieder een Wzd-arts aanwijst, vraagt de zorgaanbieder hierover advies aan de cliëntenraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. De artikelen 7, vijfde en zesde lid, en 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van toepassing.

Artikel 20

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg wordt als volgt gewijzigd: A Artikel 2:2, derde lid, komt als volgt te luiden: 2. Voordat de zorgaanbieder het beleidsplan vaststelt, vraagt de zorgaanbieder hierover advies aan de cliëntenraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. De artikelen 7, vijfde en zesde lid, en 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van toepassing. Gewijzigd voorstel van wet - 20 november 2018 8 B Artikel 2:3, eerste lid, komt als volgt te luiden:

1. Voordat de zorgaanbieder de geneesheerdirecteur aanwijst, vraagt de zorgaanbieder hierover advies aan de cliëntenraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. De artikelen 7, vijfde en zesde lid, en 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van toepassing.

Artikel 21

Indien het bij koninklijke boodschap van 4 juni 2010 ingediende voorstel van wet houdende Regels voor het kunnen verlenen van verplichte zorg aan een persoon met een psychische stoornis (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; Kamerstukken II 2009/10, 32 399, nrs. 1–3 e.v.) tot wet is of wordt verheven en de artikelen 2:2 en 2:3 van die wet later in werking treden dan, onderscheidenlijk op dezelfde datum in werking treden als deze wet, worden de artikelen 2:2 en 2:3 van die wet als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2:2, derde lid, komt als volgt te luiden:

2. Voordat de zorgaanbieder het beleidsplan vaststelt, vraagt de zorgaanbieder hierover advies aan de cliëntenraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. De artikelen 7, vijfde en zesde lid, en 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van toepassing.

B

Artikel 2:3, eerste lid, komt als volgt te luiden:

1. Voordat de zorgaanbieder de geneesheerdirecteur aanwijst, vraagt de zorgaanbieder hierover advies aan de cliëntenraad, bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. De artikelen 7, vijfde en zesde lid, en 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 zijn van toepassing.

Artikel 22

Artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van de Wet toetreding zorgaanbieders komt als volgt te luiden: d. de bij artikel 3, eerste lid, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 gestelde eis.

Artikel 23

Indien het bij koninklijke boodschap van 4 september 2017 ingediende voorstel van wet houdende Regels in verband met de uitbreiding van het toezicht op nieuwe zorgaanbieders (Wet toetreding zorgaanbieders; Kamerstukken II 2016/17, 34 767, nrs. 1–3 e.v.) tot wet is of wordt verheven en artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van die wet later in werking treedt dan, onderscheidenlijk op dezelfde datum in werking treedt als deze wet, komt artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van die wet als volgt te luiden:

d. de bij artikel 3, eerste lid, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 gestelde eis.

Hoofdstuk VI. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 24

De Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen wordt ingetrokken.

Artikel 25

1. De voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet aangevangen procedures inzake de naleving van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen zoals die wet luidde tot het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, worden afgewikkeld overeenkomstig artikel 10 van die wet.
2. Een instelling die betrokken is bij een procedure als bedoeld in het eerste lid en op grond van deze wet niet verplicht is tot het instellen of aanwijzen van een commissie van vertrouwenslieden, houdt een op grond van artikel 10 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen ingestelde commissie of aanwijzing in stand zolang dat nodig is voor de toepassing van het eerste lid.
3. Een cliëntenraad die op grond van artikel 2 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen is ingesteld voor of op de dag, voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, wordt aangemerkt als een cliëntenraad die is ingesteld op grond van artikel 3, eerste lid.
4. Een instelling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, of artikel 4, tweede lid, die op grond van artikel 2 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen reeds een medezeggenschapsregeling heeft vastgesteld, stelt binnen zes maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet een medezeggenschapsregeling vast die voldoet aan de in deze wet gestelde eisen. Tot het tijdstip waarop een zodanige regeling is vastgesteld, doch ten hoogste totdat de in de eerste volzin bedoelde zes maanden zijn verstreken, wordt een regeling die is vastgesteld op grond van artikel 2 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen aangemerkt als een medezeggenschapsregeling die voldoet aan de eisen van artikel 3.

Artikel 26

1. De voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet aangevangen procedures inzake de naleving van de Jeugdwet zoals die wet luidde tot het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet, worden afgewikkeld overeenkomstig artikel 4.2.11 van die wet zoals die wet luidde tot het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet.
2. Een jeugdhulpaanbieder, gecertificeerde instelling of pleegzorgaanbieder die betrokken is bij een procedure als bedoeld in het eerste lid en op grond van de Jeugdwet zoals deze luidt na inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet niet verplicht is tot het instellen of aanwijzen van een commissie van vertrouwenslieden, houdt een op grond van artikel 4.2.11 of de artikelen 4.2.12 juncto 4.2.11 van de Jeugdwet, zoals deze artikelen luiden voor de inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet, ingestelde commissie of aanwijzing in stand zolang dat nodig is voor de toepassing van het eerste lid.
3. Een cliënten- of pleegouderraad die op grond van paragraaf 4.2.b van de Jeugdwet is ingesteld voor of op de dag, voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet, wordt aangemerkt als een cliënten- respectievelijk pleegouderraad die is ingesteld op grond van artikel 4.2.4 respectievelijk 4.2.5 van de Jeugdwet.
4. Een jeugdhulpaanbieder, gecertificeerde instelling of pleegzorgaanbieder die voor de inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet reeds een medezeggenschapsregeling heeft vastgesteld, stelt binnen zes maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van dat artikel een medezeggenschapsregeling vast die voldoet aan de krachtens de artikelen 4.2.4 of 4.2.5 van de Jeugdwet gestelde eisen. Tot het tijdstip waarop een zodanige regeling is vastgesteld, doch ten hoogste totdat de in de eerste volzin bedoelde zes maanden zijn verstreken, wordt een regeling die is vastgesteld voor de inwerkingtreding van artikel 16 van deze wet aangemerkt als een medezeggenschapsregeling die voldoet aan de krachtens de artikelen 4.2.4 of 4.2.5 van de Jeugdwet gestelde eisen.

Artikel 27

Onze Minister voor Medische Zorg zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 28

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 29

Deze wet wordt aangehaald als: Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018. Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister voor Medische Zorg,

De Minister voor Rechtsbescherming,